

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.07.2014
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2014
Avaldamismärge:	RT I, 29.06.2014, 38

Maaparandusseadus

Vastu võetud 22.01.2003

[RT I 2003, 15, 84](#)

jõustumine 01.07.2003, osaliselt 01.07.2004. a.

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
21.04.2004	RT I 2004, 32, 227	01.05.2004
15.06.2005	RT I 2005, 37, 284	01.07.2005
24.01.2007	RT I 2007, 12, 66	01.01.2008
21.02.2007	RT I 2007, 24, 129	26.03.2007
19.03.2008	RT I 2008, 16, 114	21.04.2008
04.06.2008	RT I 2008, 27, 177	01.01.2010
18.12.2008	RT I 2009, 3, 15	01.02.2009
10.06.2009	RT I 2009, 34, 224	27.06.2009, osaliselt 01.01.2010
29.10.2009	RT I 2009, 54, 363	01.01.2010
11.11.2009	RT I 2009, 56, 375	01.01.2010
11.11.2009	RT I 2009, 57, 381	01.01.2010
22.04.2010	RT I 2010, 22, 108	01.01.2011 jõustub päeval, mis on kindlaks määratud Euroopa Liidu Nõukogu otsuses Eesti Vabariigi suhtes kehtestatud erandi kehtetuks tunnistamise kohta Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 140 lõikes 2 sätestatud alusel, Euroopa Liidu Nõukogu 13.07.2010. a otsus Nr 2010/416/EL (ELT L 196, 28.07.2010, lk 24–26).
03.02.2011	RT I, 25.03.2011, 1	01.01.2014; jõustumisaeg muudetud 01.07.2014 [RT I, 22.12.2013, 1]
12.06.2013	RT I, 02.07.2013, 1	01.09.2013, osaliselt 01.01.2014; jõustumisaeg osaliselt muudetud 01.07.2014 [RT I, 22.12.2013, 1]
05.12.2013	RT I, 22.12.2013, 1	01.01.2014
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014
05.06.2014	RT I, 29.06.2014, 1	01.07.2014
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.

1. peatükk

ÜLDSÄTTED

§ 1. Seaduse reguleerimisala

- (1) Käesolev seadus sätestab nõuded maaparandussüsteemi projekteerimisele ja ehitamisele ning maaparandushoiule, mittetulundusühinguna tegutseva maaparandusühistu asutamise ja ühistu tegevuse erisused ning seaduse täitmise üle teostatava riikliku järelevalve korra ja vastutuse käesoleva seaduse rikkumise eest.
- (2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

§ 2. Maaparandus

- (1) Maaparandus käesoleva seaduse tähenduses on maa kuivendamine, niisutamine ja maa veerežiimi kahepoolne reguleerimine, samuti happeliste muldade lupjamine ning agromelioratiivsete, kultuurtehniliste ja muude maaparandushoiutööde tegemine maatulundusmaa sihtotstarbega maa (edaspidi *maatulundusmaa*) viljelusväärtuse suurendamiseks või keskkonnakaitseks.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 27.06.2009]
- (2) [Kehtetu -RT I 2009, 34, 224- jõust. 27.06.2009]

§ 3. Maaparandussüsteem

- (1) Maaparandussüsteem käesoleva seaduse tähenduses on maatulundusmaa kuivendamiseks ja niisutamiseks ning keskkonnakaitseks vajalike ehitiste kogum, mis on kantud käesoleva seaduse § 40 lõikes 1 nimetatud registrisse.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 27.06.2009]
- (2) Kuivendussüsteem käesoleva seaduse tähenduses on maatulundusmaa kuivendamiseks ettenähtud maaparandussüsteem, mille reguleerivast võrgust voolab liigvesi otse või maaparandussüsteemi eesvoolu kaudu looduslikku veekogusse (edaspidi *kuivendussüsteemi suubla*) või käesoleva seaduse § 46 lõikes 4 nimetatud ühiseesvoolu.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 27.06.2009]
- (3) Niisutusüsteem käesoleva seaduse tähenduses on maatulundusmaa niisutamiseks ettenähtud maaparandussüsteem, mille kaudu vesi ammutatakse veekogust või põhjaveekihist ja jaotatakse niisutatavale maale.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 27.06.2009]
- (4) Keskkonnakaitseks vajalik ehitis käesoleva seaduse tähenduses on keskkonnakaitsenõuete täitmiseks, eelkõige hajureostuse leviku ohu minimeerimiseks ja eesvoolu võimalikult suure isepuhastusvõime tagamiseks vajalik hoone või rajatis.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]
- (5) Maaparandussüsteemi koosseisu kuuluv maaparandussüsteemi teenindav tee käesoleva seaduse tähenduses on tee, mis on vajalik maaparandushoiutööde tegemiseks ega ole avalikult kasutatav tee teeseaduse tähenduses.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]
- (6) Maaparandussüsteemi reguleeriv võrk (edaspidi *reguleeriv võrk*) käesoleva seaduse tähenduses on veejuhtmete võrk liigvee vastuvõtmiseks (edaspidi *kuivendusvõrk*) või vee jaotamiseks (edaspidi *niisutusvõrk*).
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]
- (7) Maaparandussüsteemi eesvool (edaspidi *eesvool*) käesoleva seaduse tähenduses on kuivendusvõrgust voolava liigvee ärajuhtimiseks või niisutusvõrgu veehaardesse vee juurdevooluks rajatud veejuhe või loodusliku veekogu reguleeritud lõik, mille veeseisust või toruveejuhtme vee läbilaskevõimest sõltub reguleeriva võrgu nõuetekohane toimimine.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]
- (8) Ühiseesvool käesoleva seaduse tähenduses on eesvool, mis tagab mitmel kinnisasjal paikneva maaparandussüsteemi toimimise.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]
- (9) Maaparandussüsteemi maa-ala käesoleva seaduse tähenduses on maa-ala, millel paikneb reguleeriv võrk.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 4. Maaparandussüsteemile esitatavad nõuded

- (1) Reguleeriv võrk peab tagama maaviljeluseks sobiva mullaveerežiimi ja minimeerima hajureostuse leviku ohu.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Eesvool peab tagama liigvee äravoolu kuivendusvõrgust või vee juurdevoolu niisutusvõrku ning olema võimalikult suure isepuhastusvõimega.

(3) Maaparandussüsteemi hoonetele kohaldatakse ehitusseaduse § 3 lõigetes 1–8 ja 11 sätestatud nõudeid.

(4) Maaparandussüsteemi osa projekteerimise, ehitamise ja maaparandushoiu suhtes kohaldatakse käesoleva seadusega maaparandussüsteemile kehtestatud nõudeid.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

2. peatükk

MAAPARANDUSSÜSTEEMI EHITAMISELE ESITATAVAD NÕUDED

§ 5. Maaparandussüsteemi ehitamine

(1) Maaparandussüsteemi ehitamine käesoleva seaduse tähenduses on maaparandussüsteemi kuuluva hoone püstitamine või rajatise rajamine või nende rekonstrueerimine.

(2) Maaparandussüsteemi rekonstrueerimine käesoleva seaduse tähenduses on olemasoleva maaparandussüsteemi plaanilahenduse, kuivendus- või niisutusviisi või ehitise konstruktsiooni oluline muutmine või parandusehitise tehnoloogiline ümberseadistamine.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 6. Maaparandussüsteemi ehitamisele esitatavad nõuded

(1) Maaparandussüsteem ehitatakse maaparandussüsteemi ehitusloa (edaspidi *ehitusluba*) alusel, järgides maaparandussüsteemi ehitusprojekti ja maaparandussüsteemi ehitamise tehnilisi nõudeid.

(2) Maaparandussüsteemi ehitamiseks kasutatavad ehitusmaterjalid ja -tooted peavad vastama ehitusseaduses sätestatud nõuetele.

(3) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(4) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(5) Maaparanduse väikesüsteem on:

1) kraavkuivendusvõrk, mis paikneb ühe kinnisasja piires kuni 20 hektari suurusel maaparandussüsteemi maa-alal;

2) drenaažkuivendusvõrk või niisutusvõrk, mis paikneb ühe kinnisasja piires kuni 2 hektari suurusel maaparandussüsteemi maa-alal;

3) tiik, mis paikneb käesoleva lõike punktis 2 nimetatud niisutusvõrguga ühel kinnisasjal ja mis mahutab kuni 3000 m³ niisutamiseks kasutatavat vett.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(6) Maaparandussüsteemi ehitamise korral põllumajandusmaal mulla ja mullaviljakuse säilitamiseks rakendatavad tehnoloogiad on järgmised:

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 27.06.2009]

1) mulla eemaldamine ehitise alla jäävalt alalt;

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

2) pinnase laialiajamise korral mulla eelnev eemaldamine laialiajamise alalt ja selle hilisem tagasipaigaldamine, kui mulda katva pinnasekihi paksus on esialgsete arvestuste järgi üle 10 sentimeetri;

3) maaparandussüsteemi ehitamise tõttu tihenendud mulla kobestamine.

(7) Muld käesoleva seaduse tähenduses on mulla huumushorisont.

(8) Maaparandussüsteemi ehitamise tehnilised nõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 7. Maaparandussüsteemi projekteerimistingimuste taotlemine

(1) Enne maaparandussüsteemi ehitusprojekti koostamist esitatakse maaparandussüsteemi projekteerimistingimuste (edaspidi *projekteerimistingimused*) saamiseks taotlus Põllumajandusametile (edaspidi *PMA*). Projekteerimistingimuste saamiseks võivad mitu isikut esitada ühise taotluse, kuhu märgitakse kõigi taotlejate andmed.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) Taotluses märgitakse:

- 1) taotleja nimi, isiku- või registrikood (isikukoodi puudumise korral sünniaeg) ja kontaktandmed;
- 2) kinnisasja asukoht, katastritunnus, sihtotstarve ja omaniku nimi;
- 3) kavandatava maaparandussüsteemi maa-ala pindala ja eesvoolu pikkus;
- 4) kavandatav kuivendus- või niisutusviis;
- 5) andmed kasutatavate ehitusmaterjalide ja -toodete kohta;
- 6) kavandatav maakasutuse viis;
- 7) muud taotleja arvates projekteerimistingimuste saamiseks vajalikud andmed.

§ 8. Maaparandussüsteemi projekteerimistingimuste andmine ja sellest keeldumine

(1) PMA teeb projekteerimistingimuste andmise või projekteerimistingimuste andmisest keeldumise otsuse taotluse saamisest arvates 30 päeva jooksul. Taotlejale saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) Kui taotluse lahendamiseks on vaja teise haldusorgani kooskõlastust ja seda ei ole esitatud, edastab PMA taotluse ärakirja kooskõlastuse saamiseks riigi või kohaliku omavalitsuse pädevale haldusorganile.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) Projekteerimistingimuste andmisest keeldutakse, kui:

- 1) kavandatav maaparandussüsteem ei vasta nõuetele;
- 2) kavandatav maaparandussüsteem on ohtlik inimese elule või tervisele, varale või keskkonnale;
- 3) käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud teine haldusorgan taotlust ei kooskõlasta.

(4) Projekteerimistingimustes nähakse ette:

- 1) maaparanduse uurimistööde vajadus maaparandussüsteemi ehitusprojekti koostamiseks või maaparandussüsteemi ehitamiseks;
- 2) ehitusprojekti ekspertiisi tegemise vajadus;
- 3) riigi- või kohaliku omavalitsuse asutused või isikud, kellela ehitusprojekt tuleb kooskõlastada.

(5) [Kehtetu -RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 9. Maaparandussüsteemi ehitusprojekt

(1) Maaparandussüsteemi ehitusprojekt (edaspidi *ehitusprojekt*) on maaparandussüsteemi ehitamiseks ja kasutamiseks vajalike dokumentide kogum, mis koosneb maaparandussüsteemi ehitamise eesmärgi avavast seletuskirjast, tehnilistest joonistest, tööde mahtu ja tehnilisi arvutusi ning vajaduse korral ehituskulude arvestust sisaldavatest dokumentidest, maaparandussüsteemi hooldusjuhendist ja muudest asjakohastest dokumentidest.

(2) Ehitusprojekt peab vastama:

- 1) maaparandussüsteemi projekteerimistingimustele;
- 2) maaparanduse uurimistöö tulemusele, kui uurimistöö tegemine oli projekteerimistingimustes ette nähtud;
- 3) maaparandussüsteemi projekteerimismuutustele ning ehitusprojekti sisu- ja vorminõuetele.

(3) Ehitusprojekt peab võimaldama:

- 1) ehitada nõuetekohase maaparandussüsteemi;
- 2) kontrollida ehitamise vastavust ehitusprojektile;
- 3) kontrollida maaparandussüsteemi nõuetekohasust;
- 4) kasutada ja hooldada selle alusel ehitatud maaparandussüsteemi.

(4) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(5) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(6) Maaparandussüsteemi ehitusprojekti sisu- ja vorminõuded ning projekteerimismuutused kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 10. Maaparanduse uurimistöö

(1) Maaparanduse uurimistöö eesmärk on saada lähteandmeid ehitusprojekti koostamiseks ja maaparandussüsteemi ehitamiseks. Maaparanduse uurimistöö tehakse, kui see on projekteerimistingimustes ette nähtud. Uurimistöö kulud kannab projekteerimistingimuste taotleja.

(2) Maaparanduse uurimistöö tehakse mahus, mis tagab ehitusprojekti koostamiseks ja maaparandussüsteemi ehitamiseks vajalike andmete usaldusväarsuse.

(3) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(4) Käesoleva seaduse § 27 lõike 1 punktis 1 nimetatud tegevusalal tegutsev ettevõtja peab esitama uurimistöö tulemused nii projekteerimistingimuste taotlejale kui ka PMA-le 30 tööpäeva jooksul uurimistöö lõpetamisest arvates.

[RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

(5) Maaparanduse uurimistööle esitatavad nõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 11. Ehitusprojekti ekspertiis

(1) Ehitusprojekti ekspertiis on ehitusprojekti vastavuse hindamine:

- 1) maaparandussüsteemi projekteerimistingimustele;
- 2) maaparanduse uurimistöö tulemustele, kui uurimistöö tegemine oli projekteerimistingimustes ette nähtud;
- 3) maaparandussüsteemi projekteerimismõnede ning ehitusprojekti sisu- ja vorminõuetele;
- 4) maaparandussüsteemile esitatud nõuetele.

(2) Ehitusprojekti ekspertiis tehakse, kui see on ette nähtud projekteerimistingimustes või kui seda nõuab käesoleva seaduse § 8 lõikes 2 nimetatud kooskõlastaja. Ekspertiisi tegemise kulud kannab ehitusprojekti tellija.

(3) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(4) Maaparandussüsteemi ehitusprojekti ekspertiisile esitatavad nõuded ja ekspertiisi tegemise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 12. Õigus viibida kinnisasjal

Maaparanduse uurimistöö tegemiseks, ehitusprojekti koostamiseks või maaparandussüsteemi või ehitusprojekti ekspertiisiga seotud toimingute tegemiseks on maaparandusalal tegutseval ettevõtjal õigus viibida kinnisasjal, kuhu ehitatakse või kavandatakse ehitada maaparandussüsteem, ning kinnisasjal, mida võib kavandata maaparandussüsteem mõjutada või mis võib mõjutada kavandatavat maaparandussüsteemi (edaspidi *naaberkinnisasi*), kas selle kinnisasja omaniku või tema volitatud isiku juuresolekul või nimetatud isikute juuresolekuta, kui kinnisasjal viibimise aeg on omanikuga või tema volitatud isikuga kokku lepitud.

§ 13. Maaparandussüsteemi ehitusluba

(1) Ehitusluba on nõusolek ehitada ehitusloale märgitud kinnisasjale ehitusprojekti kohane maaparandussüsteem.

(2) Ehitusluba on tähtajatu, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud juhul.

(3) Ehitusluba kaotab kehtivuse, kui ehitamist ei ole alustatud ehitusloa väljaandmisest arvates kahe aasta jooksul.

(4) Kui ehitusluba on antud isikule, kes ei ole kinnisasja omanik, võib ehitusloas nimetatud maaparandussüsteemi ehitada kinnisasjale selle kinnisasja omaniku loal.

(5) Kinnisasja omanik peab lubama ehitada oma kinnisasjale teist kinnisasja teeniva maaparandussüsteemi, kui teist kinnisasja ei ole maaparandussüsteemi ehitamata võimalik sihipäraselt kasutada või kui selle ehitamine teise kohta põhjustab ülemääraseid kulutusi. Asjaosalistel tuleb seada realservituut asjaõigusseaduses sätestatud alustel ja korras.

§ 14. Ehitusloa taotlemine ja ehitusloa andmine

(1) Ehitusloa saamiseks esitatakse projekteerimistingimuste saamisest arvates kolme aasta jooksul PMA-le taotlus, ehitusprojekt ja muud vajalikud dokumendid ning tasutakse riigilõiv.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) PMA teeb ehitusloa andmise või ehitusloa andmisest keeldumise otsuse käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumentide saamisest arvates kümne tööpäeva jooksul. Taotlejale saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul. Ehitusloa andmisest teavitatakse asjaomast kohalikku omavalitsust.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) Maaparandussüsteemi ehitusloa taotluse ning ehitusloa sisu- ja vorminõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 15. Ehitusloa andmisest keeldumise alused

Ehitusloa andmisest keeldutakse, kui:

- 1) ehitusprojekt ei vasta projekteerimistingimustele;
- 2) ehitusprojekt ei ole kooskõlas maaparanduse uurimistöö tulemustega, kui uurimistöö tegemine oli projekteerimistingimustes ette nähtud;

- 3) ehitusprojekt ei vasta maaparandussüsteemi projekteerimismäärdele ega ehitusprojekti sisu- ja vorminõuetele;
- 4) ehitusprojekti on koostanud isik, kes ei ole esitanud majandustegevusteadet käesoleva seaduse § 27 lõike 1 punktis 2 nimetatud tegevusalal tegutsemiseks;
[RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]
- 5) projekteerimistingimuste väljaandmisest on möödunud üle kolme aasta;
- 6) taotleja on taotluses teadvalt esitanud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või kui taotleja mõjutab ehitusloa väljaandjat õigusvastasel viisil;
- 7) oluline keskkonnamõju on hindamata, kui keskkonnamõju hindamine on ette nähtud;
- 8) riigilõiv on tasumata.

§ 16. Ehitusloale kantavad andmed

Ehitusloale kantakse:

- 1) ehitusloa taotleja nimi, isiku- või registrikood (isikukoodi puudumise korral sünniaeg) ja kontaktandmed;
- 2) kinnisasja asukoht, katastritunnus ja sihtotstarve ning omaniku nimi;
- 3) kavandatava maaparandussüsteemi asukoht, selle maa-ala pindala ja eesvoolu pikkus ning maaparandussüsteemi teenindava tee pikkus;
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]
- 4) ehitusprojekti tehnilised andmed;
- 5) projekteerija andmed.

§ 17. Ehitusloa kehtivuse peatamine ja ehitusloa kehtivuse taastamine

(1) Ehitusloa kehtivus peatatakse, kui ilmneb asjaolu, mis takistab maaparandussüsteemi nõuetekohast ehitamist või mille tõttu võib ehitamine või ehitatav maaparandussüsteem olla ohtlik inimese elule või tervisele, varale või keskkonnale.

(2) Kui riikliku järelevalve käigus ilmneb käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu, peatab PMA ehitusloa kehtivuse peatamise aluseks olevast asjaolust teadasaamisest arvates kümne tööpäeva jooksul. Taotlejale saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud asjaolu on kõrvaldatud, taastab PMA ehitusloa kehtivuse asjaolu kõrvaldamisest teadasaamisest arvates kümne tööpäeva jooksul. Taotlejale saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

§ 18. Ehitusloa kehtetuks tunnistamine

(1) Ehitusloa tunnistatakse kehtetuks, kui:

- 1) maaparandussüsteemi omanik on esitanud sellekohase taotluse;
- 2) ehitatav maaparandussüsteem on ohtlik inimese elule või tervisele, varale või keskkonnale;
- 3) maaparandussüsteemi omanik on korduvalt jätnud täitmata käesolevas seaduses sätestatud alustel ja korras tehtud ettekirjutuse;
- 4) maaparandussüsteemi omanik on korduvalt takistanud riikliku järelevalve teostamist;
- 5) taotleja on taotluses teadvalt esitanud ebaõigeid või mittetäielikke andmeid või kui taotleja on mõjutanud ehitusloa väljaandjat õigusvastasel viisil.

(2) PMA tunnistab ehitusloa kehtetuks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ehitusloa kehtetuks tunnistamise alusest teadasaamisest arvates kümne tööpäeva jooksul. Taotlejale saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) Kui kehtetuks tunnistatud ehitusloa alusel ehitatav maaparandussüsteem on ohtlik inimese elule või tervisele, varale või keskkonnale, tehakse maaparandussüsteemi omanikule ettekirjutus selle lammutamiseks või likvideerimiseks.

§ 19. Maaparandussüsteemi omaniku kohustused maaparandussüsteemi ehitamise korral

Maaparandussüsteemi omanik on kohustatud:

- 1) taotlema ehitusloa enne maaparandussüsteemi ehitamise alustamist;
- 2) tagama maaparandussüsteemi ehitamise ehitusloa alusel ning ehitusprojekti järgides;
- 3) seadma maaparandussüsteemi ehitamise nõuete järgimise tagamiseks sisse omanikujärelevalve;
- 4) võimaldama riikliku järelevalve teostajal teha järelevalvetoiminguid või maaparandusseiret või uurida maaparandussüsteemi avarii tehnilisi põhjusi;
- 5) korraldama maaparandussüsteemi valmimisel süsteemi kasutuselevõtu akti koostamise ja esitama selle PMA-le;
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]
- 6) tagama maaparandussüsteemi ehitamise tehniliste dokumentide koostamise ja säilitamise ning vajaduse korral need riikliku järelevalve teostajale esitama;
- 7) laskma vajaduse korral teha maaparanduse uurimistöo, ehitusprojekti või maaparandussüsteemi ekspertiisi;

8) täitma muid käesolevas seaduses sätestatud kohustusi.

§ 20. Omanikujärelevalve

(1) Maaparandussüsteemi omanik teatab PMA-le hiljemalt kolm tööpäeva enne maaparandussüsteemi ehitamise algust tööde alustamise päeva, maaparandussüsteemi ehitaja nime ja omanikujärelevalve tegija ning vastutava spetsialisti või, maaparandusühistu puhul, vastutavale spetsialistile esitatud nõuetele vastava isiku nime. Samuti teavitab maaparandussüsteemi omanik maaparandussüsteemi ehitamise algusest asjaomast kohalikku omavalitsust.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(3) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(3¹) Kui maaparanduse väikesüsteemi ehitab maaparandussüsteemi omanik, ei ole omanikujärelevalve tegemine vajalik.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(4) Omanikujärelevalvet ei tohi teha isik, kes maaparandussüsteemi ehitab või kes on teinud selle ehitusprojektile ekspertiisi.

(5) Omanikujärelevalve tegijal on õigus projekteerijalt nõuda ehitusprojekti vastavusse viimist ehitusprojektile esitatud nõuetega.

(6) Omanikujärelevalve tegijal on õigus maaparandussüsteemi ehitajalt nõuda:

1) kasutatavate ehitusmaterjalide ja -toodete vastavustunnistusi ja muid asjakohaseid dokumente ning nõuetele mittevastavate ehitusmaterjalide ja -toodete asendamist;

2) nõuetele mittevastava töö ümbertegemist;

3) ehitamise peatamist maaparandussüsteemile ja maaparandussüsteemi ehitamisele esitatud nõuete olulise rikkumise või avariiohu tekkimise korral;

4) ehitamise nõuetekohast ja õigeaegset dokumenteerimist.

(7) Omanikujärelevalve kestab maaparandussüsteemi ehitamise alustamisest kuni maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti kinnitamiseni.

(8) Maaparandussüsteemi omanikujärelevalve tegemise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 21. Maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti koostamine

(1) Ehitusloa ja ehitusprojekti alusel ehitatud nõuetekohase maaparandussüsteemi, mille kohta on olemas käesoleva seaduse § 26 lõike 1 punktides 2–6 nimetatud dokumendid, valmimisel korraldab maaparandussüsteemi omanik kasutuselevõtu akti koostamise.

(2) Maaparandussüsteemi kasutuselevõtu aktis esitatakse:

1) maaparandussüsteemi omaniku nimi, isiku- või registrikood (isikukoodi puudumise korral sünniaeg) ja kontaktandmed;

2) maaparandussüsteemi asukoht;

3) kuivendus- või niisutusviis;

4) maaparandussüsteemi tehnilised näitajad;

5) projekteerija, ehitaja ja omanikujärelevalve tegija andmed;

6) projekteerija ja ehitaja antud garantiitähtaeg, kui see on pikem kui kaks aastat;

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

7) selle kinnisasja katastritunnus, millel maaparandussüsteem paikneb.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 22. Maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti esitamine ja kinnitamine

(1) Maaparandussüsteemi omanik esitab maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti ja käesoleva seaduse § 26 lõike 1 punktides 2–6 nimetatud dokumendid PMA-le maaparandussüsteemi valmimisest arvates viie tööpäeva jooksul. Esitatud dokumentidest teeb PMA ära kirjad ja tagastab originaalid esitajale.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) PMA teeb maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti kinnitamise või selle kinnitamisest keeldumise otsuse maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti saamisest arvates viie tööpäeva jooksul. Maaparandussüsteemi omanikule saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) Maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti sisu- ja vorminõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 23. Maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti kinnitamisest keeldumise alused

Maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti ei kinnitata, kui maaparandussüsteem ei vasta maaparandussüsteemile kehtestatud nõuetele või ehitusprojektile.

§ 24. Maaparandussüsteemi ekspertiis

(1) Maaparandussüsteemi ekspertiis on maaparandussüsteemi vastavuse hindamine maaparandussüsteemile esitatud nõuetele.

(2) Maaparandussüsteemi ekspertiis tehakse, kui maaparandussüsteem ei ole selle kasutuselevõtu akti läbivaadanud PMA arvates nõuetekohane. Ekspertiisi tegemise kulud kannab maaparandussüsteemi omanik. [RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) [Kehtetu -RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

(4) Maaparandussüsteemi ekspertiisile esitatavad nõuded ja ekspertiisi tegemise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#). [RT I 2009, 56, 375- jõust. 01.01.2010]

§ 25. Maaparandussüsteemi garantii

(1) Maaparandussüsteemi garantii käesoleva seaduse tähenduses on projekteerija ja ehitaja kohustus tagada, et maaparandussüsteemi sihipärase kasutamise ja hooldamise korral säilivad selle kasutamiseks vajalikud kvaliteedi-, ohutuse ja kasutamismadused määratud aja jooksul.

(2) Maaparandussüsteemi garantiitähhtaeg on kaks aastat maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akti kinnitamisest arvates, kui projekteerija, ehitaja ja maaparandussüsteemi omanik ei ole kokku leppinud pikemat garantiitähhtaega.

(3) Maaparandussüsteemi garantiitähhtajal ilmnevatest maaparandussüsteemi projekteerimisvigadest tingitud lisatööde tegemise korraldab maaparandussüsteemi projekteerija. Lisatööd tehakse projekteerija kulul mõistliku aja jooksul.

(4) Maaparandussüsteemi garantiitähhtajal ilmnevad ehitusvead kõrvaldab ehitaja oma kulul mõistliku aja jooksul.

§ 26. Maaparandussüsteemi ehitamise tehnilistele dokumentidele esitatavad nõuded ja dokumentide säilitamine

(1) Maaparandussüsteemi ehitamise tehnilised dokumendid on:

- 1) ehitusprojekt;
- 2) ehitustööde päevik;
- 3) kaetud tööde akt;
- 4) ehitusprojekti või maaparandussüsteemi ekspertiisiakt;
- 5) ehitusmaterjalide ja -toodete nõuetekohasust tõendavad dokumendid;
- 6) teostusjoonis ja maaparandussüsteemi märkimisandmed;
- 7) muud ehitamist iseloomustavad dokumendid;
- 8) maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akt.

(1¹) Maaparanduse väikesüsteemi ehitamise korral ei ole nõutav ehitustööde päeviku pidamine. [RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Maaparandussüsteemi omanik säilitab maaparandussüsteemi ehitamise tehnilisi dokumente kuni maaparandussüsteemi toimimise lõpuni.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2, 3 ja 6 nimetatud maaparandussüsteemi ehitamise tehniliste dokumentide koostamise korra ning sisu- ja vorminõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

3. peatükk ETTEVÕTJALE ESITATAVAD NÕUDED

§ 27. Teatamiskohustus

(1) Põllumajandusametile peab esitama majandustegevuste järgmistel maaparandusaladel tegutsemiseks: [RT I, 29.06.2014, 1- jõust. 01.07.2014]

- 1) maaparanduse uurimistö;
- 2) maaparandussüsteemi projekteerimine;

- 3) maaparanduse omanikujärelevalve;
- 4) maaparanduse ekspertiis;
- 5) maaparandusehitus.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud teatamiskohustus ei kehti maaparanduse väikesüsteemi ehitamisel. [RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 27¹. Maaparandusalal tegutsemise nõuded

(1) Omanikujärelevalvet võib teha ka maaparanduse projekteerimise või maaparandusekspertiisi alal tegutsev ettevõtja või maaparandusühistu oma tegevuspiirkonnas, kui tema vastutav spetsialist vastab käesoleva seaduse § 28 lõikes 3 esitatud nõuetele.

(2) Maaparanduse väikesüsteemi omanikujärelevalvet võib teha käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud isik või maaparandussüsteemi omanik.

(3) Maaparandusalal tegutseva ettevõtja vastutav spetsialist peab vastama käesoleva seaduse §-s 28 esitatud nõuetele.

[RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 28. Vastutav spetsialist

(1) Vastutav spetsialist on asjatundja, kes vastab käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud nõuetele ning kes on pädev juhtima ja kontrollima tegevust teatud maaparandusalal ning vastutama selle tegevuse nõuetekohasuse eest. Vastutav spetsialist võib tegutseda füüsilisest isikust ettevõtjana või õigussuhte alusel maaparandusalal tegutseva ettevõtjaga.

(2) Maaparanduse uurimistöö või maaparanduse projekteerimise või maaparandusekspertiisi ala vastutaval spetsialistil peab olema erialane kõrgharidus ja ta peab olema töötanud vastaval maaparandusalal vähemalt kolm aastat.

(3) Maaparandusehituse ja omanikujärelevalve ala vastutaval spetsialistil peab olema vähemalt erialane keskeri- või kutsekeskharidus või sellele vastav kvalifikatsioon ja ta peab olema töötanud maaparandusehituse või omanikujärelevalve alal vähemalt kolm aastat.

[RT I, 02.07.2013, 1- jõust. 01.09.2013]

§ 29. Maaparanduse uurimistööd tegeva ettevõtja kohustused

Maaparanduse uurimistööd tegev ettevõtja on kohustatud:

- 1) tegema uurimistöö projekteerimistingimustes ettenähtud mahus;
- 2) tagama uurimistöö nõuetekohasuse;
- 3) andma uurimistöö andmed üle ehitusluba taotlevale isikule ja PMA-le.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

§ 30. Maaparandussüsteemi projekteerija kohustused

Projekteerija on kohustatud:

- 1) koostama maaparandussüsteemi projekteerimismäärdele ning ehitusprojekti sisu- ja vorminõuetele vastava ehitusprojekti;
- 2) tagama ehitusprojekti vastavuse projekteerimistingimustele;
- 3) andma ehitusprojekti üle ehitusluba taotlevale isikule.

§ 31. Maaparandussüsteemi omanikujärelevalve tegija kohustused

(1) Maaparandussüsteemi omanikujärelevalve tegija on kohustatud kontrollima:

- 1) ehitusprojekti nõuetekohasust;
- 2) ehitamise vastavust ehitusprojektile;
- 3) kasutatavate ehitusmaterjalide ja -toodete nõuetekohasust;
- 4) maaparandussüsteemi ehitamise tehniliste nõuete järgimist;
- 5) maaparandussüsteemi nõuetekohasust;
- 6) maaparandussüsteemi ehitamise ohutust ning kooskõla keskkonna- ja muude nõuetega;
- 7) maaparandussüsteemi ehitamise tehniliste dokumentide olemasolu ja nõuetekohasust.

(2) Maaparandussüsteemi omanikujärelevalve tegija on kohustatud teatama avastatud rikkumisest ja käesoleva seaduse § 20 lõikes 5 või 6 sätestatud alusel tehtud nõudest viivitamata maaparandussüsteemi omanikule.

§ 32. Ehitusprojektile ekspertiisi tegeva ettevõtja kohustused

Ehitusprojektile ekspertiisi tegev ettevõtja on kohustatud:

- 1) kontrollima ehitusprojekti vastavust projekteerimistingimustele, keskkonna- ja muudele nõuetele, uurimistööde tulemustele, maaparandussüsteemi projekteerimismõnedele ning ehitusprojekti sisu- ja vorminõuetele;
- 2) tegema ehitusprojekti ekspertiisi nõuetekohaselt.

§ 33. Maaparandussüsteemi ekspertiisi tegeva ettevõtja kohustused

Maaparandussüsteemi ekspertiisi tegev ettevõtja on kohustatud:

- 1) kontrollima maaparandussüsteemi vastavust ehitusprojektile;
- 2) kontrollima maaparandussüsteemi nõuetekohasust;
- 3) tegema ekspertiisi nõuetekohaselt;
- 4) teatama ekspertiisi ajal avastatud nõuetele mittevastavusest viivitamata maaparandussüsteemi omanikule.

§ 34. Maaparandussüsteemi ehitaja kohustused

Maaparandussüsteemi ehitaja on kohustatud:

- 1) ehitama maaparandussüsteemi ehitusprojekti kohaselt;
- 2) täitma maaparandussüsteemi ehitamise tehnilisi nõudeid ja tagama maaparandussüsteemi ehitamise ohutuse;
- 3) kasutama nõuetekohaseid ehitusmaterjale ja -tooteid;
- 4) vältima keskkonna saastamist;
- 5) koostama käesoleva seaduse § 26 lõike 1 punktides 2, 3, 6 ja 7 nimetatud dokumendid;
- 6) teatama maaparandussüsteemi omanikule viivitamata ehitamise ajal selgunud ehitusprojekti või maaparandussüsteemi nõuetele mittevastavusest või võimalikust mittevastavusest;
- 7) andma tema koostatud maaparandussüsteemi tehnilised dokumendid üle maaparandussüsteemi omanikule.

4. peatükk MAAPARANDUSALAL TEGUTSEVATE ETTEVÕTJATE REGISTER

§ 35. Maaparandusalal tegutsevate ettevõtjate register

(1) Maaparandusalal tegutsevate ettevõtjate register (edaspidi *register*) on riigi infosüsteemi kuuluv Vabariigi Valitsuse asutatud andmekogu. Registri põhimääruse kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Registri vastutav töötaja on Põllumajandusministeerium ja volitatud töötaja on PMA.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) Registrile kohaldatakse majandustegevuse seadustiku üldosa seaduses registri kohta sätestatud, arvestades käesolevas seaduses sätestatud erisusi.
[RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

§ 36.–§ 39. [Kehtetud -RT I, 25.03.2011, 1- jõust. 01.07.2014 (jõustumine muudetud - RT I, 22.12.2013, 1)]

5. peatükk MAAPARANDUSSÜSTEEMIDE REGISTER

§ 40. Maaparandussüsteemide register

(1) Maaparandussüsteemide register on riigi infosüsteemi kuuluv Vabariigi Valitsuse asutatud andmekogu. Maaparandussüsteemide registri põhimääruse kehtestab [Vabariigi Valitsus](#).
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Registri vastutav töötaja on Põllumajandusministeerium ja volitatud töötaja on PMA.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) [Kehtetu -RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(4) Maaparandussüsteemide registri andmetel on informatiivne ja statistiline tähendus. Maaparandussüsteemide registri pidamise eesmärk on pidada ehitatavate ja kasutatavate maaparandussüsteemide arvestust.

§ 41. Maaparandussüsteemide registri andmed

Maaparandussüsteemide registrisse kantakse maaparandussüsteemi osa kohta:

- 1) ehitise nimetus;

- 2) maaparandussüsteemi kood;
- 3) tehnilised üld- ja detailandmed;
- 4) asukoha andmed;
- 5) projekteerimistingimuste andmed;
- 6) ehitusprojekti koondandmed;
- 7) ehitusprojekti koostamiseks tehtud maaparanduse uurimistöö andmed;
- 8) ehitusprojekti või ehitise ekspertiisiakti andmed;
- 9) ehitusloa andmed;
- 10) ehitaja ja omanikujärelevalve tegija nimi, registri- või isikukood (isikukoodi puudumise korral sünniaeg) ning maaparandusalal tegutsevate ettevõtjate registri kood;
- 11) ehitamise alustamise tähtpäev;
- 12) kasutuselevõtu akti andmed;
- 13) kinnisasjale, millel paikneb maaparandussüsteem, muu ehitise ehitamiseks vajaliku ehitusprojekti kooskõlastamise andmed või eesvoolu või selle kaitselõigu veetaseme reguleerimise kavatsuse kooskõlastamise andmed;
- 14) korrakaitseorgani ettekirjutuse andmed;
[RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]
- 15) kasutusotstarbe lõppemise andmed.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 42. Maaparandussüsteemide registrisse andmete esitamine

(1) PMA kannab talle esitatud andmed registrisse viie tööpäeva jooksul andmete saamisest arvates. PMA-le esitatud andmete õigsuse eest vastutab andmed esitanud isik.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) PMA otsusest või ettekirjutusest tulenevad registrisse kantavad andmed kantakse registrisse viie tööpäeva jooksul otsuse tegemisest või ettekirjutuse jõustumisest arvates.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

§ 43. Maaparandussüsteemide registri andmete avaldamine

(1) Maaparandussüsteemide registri andmed on avalikud ja need avaldatakse käesoleva seaduse § 40 lõikes 3 nimetatud registri volitatud töötajate veebilehtedel.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Isikuandmete avaldamise suhtes kohaldatakse isikuandmete kaitse seaduse sätteid.

§ 44. Andmete riskikasutus

Maaparandussüsteemide registri, äriregistri, maakatastri, kinnistusregistri, ehitisregistri, põllumajandustoetuste ja põllumassivide registri, maaparandusalal tegutsevate ettevõtjate registri ja muude registrite vahel toimub andmete riskikasutus.

6. peatükk MAAPARANDUSHOID

§ 45. Maaparandushoid

(1) Maaparandushoid käesoleva seaduse tähenduses on maaparandussüsteemi ja selle maa-ala ning nendega seotud keskkonnakaitserajatiste hooldamine ja uuendamine, happeliste muldade lupjamine, agromelioratiivsete ja kultuurtehniliste tööde tegemine (edaspidi *maaparandushoiutööd*) maatulundusmaa viljelusväärtuse säilitamiseks ning suurendamiseks.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 27.06.2009]

(2) Maaparandussüsteemi omanik või isik, kes õigussuhte alusel kasutab maaparandussüsteemi oma valduses oleval kinnisasjal (edaspidi *maavaldaja*) peab maaparandussüsteemi ja selle maa-ala kasutamisel tegema vajalikke maaparandushoiutöid, et maaparandussüsteem selle kasutamise kestel vastaks käesoleva seaduse § 4 lõigetes 1 ja 2 esitatud nõuetele.

(3) Maavaldaja ei tohi maaparandushoiutöid tehes takistada veevoolu maaparandussüsteemis ega tekitada muu tegevusega kahju teistele maavaldajatele. Maaparandussüsteemi kahjustanud isik on kohustatud sellest viivitamata teavitama maavaldajat ja PMA-d ning tekitatud kahjustuse kõrvaldama.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud isik kahjustust ei kõrvalda, teeb seda oma kulul maavaldaja, kellel on kahjustuse kõrvaldamise kulude osas tagasinõudeõigus käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud isiku suhtes.

(5) Maaparandushoiutöödele esitatavad nõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 46. Maaparandushoiu korraldus

(1) Maaparandushoidu korraldavad:

- 1) maavaldaja;
- 2) maavaldajad, kes saavad kasu ühiseesvoolu toimimisest, kas seltsingulepingu alusel või käesolevas seaduses sätestatud maaparandusühistu kaudu;
- 3) riik PMA kaudu riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude osas.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) Riik kui maaparandussüsteemi omanik korraldab maaparandushoidu riigi omandis oleval kinnisasjal riigivara valitseja või selleks volitatud esindaja kaudu.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 nimetatud maavaldajad on maavaldajad, kelle valduses oleval kinnisasjal asub maaparandussüsteem.

(4) Riigi poolt korrashoitavate ühiseesvoolude loetelu kehtestab Vabariigi Valitsus. Nimetatud loetellu võib kanda ühiseesvoolu, mille valgala suurus on vähemalt 10 km². Nende ühiseesvoolude hoiutöid rahastatakse Põllumajandusministeeriumile selleks riigieelarvest eraldatud vahenditest.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud ühiseesvoolude korrashoiuks on maaparandushoiutööde tegijal õigus viibida kinnisasjal maavaldaja või tema volitatud isiku juuresolekul või nimetatud isiku juuresolekuta, kui kinnisasjal viibimise aeg on maavaldajaga või tema volitatud isikuga kokku lepitud.

§ 47. Kinnisasjale, millel paikneb maaparandussüsteem, muu ehitise ehitamine ja veetaseme reguleerimine sellel kinnisasjal

(1) Kinnisasjale, millel paikneb maaparandussüsteem, kavandatava käesoleva seaduse § 3 lõikes 1 nimetatud hoone või rajatise ehitusprojekti ja eesvoolu reguleerimise või eesvoolu kaitselõigu veetaseme reguleerimise kavatsuse kooskõlastab ehitusloa andja PMA-ga.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) Eesvoolu kaitselõiguna käsitatakse kuivendussüsteemi suubla osa, mille veetaseme reguleerimine mõjutab maaparandussüsteemi nõuetekohast toimimist. Kaitselõigu ulatus määratakse maaparandushoiukavas.

(3) PMA teeb kooskõlastuse andmise või kooskõlastusest keeldumise otsuse taotluse saabumisest arvates kümne tööpäeva jooksul. Ehitusloa andjale saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(4) Ehitusprojekti või eesvoolu või eesvoolu kaitselõigu veetaseme reguleerimise kavatsust ei kooskõlastata, kui ehitise ehitamine või veetaseme reguleerimine takistab maaparandussüsteemi nõuetekohast toimimist.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 48. Maakasutus maaparandussüsteemi maa-alal

(1) Kui kinnisasjal paikneb maaparandussüsteem, võib selle kinnisasja siht- ja kasutusotstarvet (edaspidi *maakasutus*) muuta ning seda kinnisasja ümber kruntida, jagada, ühendada, liita või eraldada (edaspidi *maakorraldustoiming*) PMA eelneva kooskõlastuse alusel.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(1¹) Kinnisasja kasutusotstarbe muutmine käesoleva seaduse tähenduses on maatulundusmaal:

- 1) haritava maa või loodusliku rohuma kõlviku muutmine metsamaa kõlvikuks;
- 2) metsamaa kõlviku muutmine haritava maa või loodusliku rohuma kõlvikuks;
- 3) haritava maa või loodusliku rohuma kõlvikul puittaimedega istanduse rajamine.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) Kooskõlastuses määratakse maakasutuse muutmise või maakorraldustoimingu tingimused, mis tagavad kinnisasjal ja naaberkinnisasjal paikneva maaparandussüsteemi toimimise.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(3) PMA teeb maakasutuse muutmise või maakorraldustoimingu tegemiseks kooskõlastuse andmise või kooskõlastuse andmisest keeldumise otsuse asjakohase taotluse saabumisest arvates kümne tööpäeva jooksul. Maaomanikule saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(4) PMA ei kooskõlasta maakasutuse muutmise või maakorraldustoimingu tegemise taotlust, kui nimetatud tegevused takistavad maaparandussüsteemi nõuetekohast toimimist.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(5) Kui kinnisasjal paikneb maaparandussüsteemi reguleeriv võrk ja kinnisasja sihtotstarvet muudetakse selliselt, et maa ei ole enam maatulundusmaa käesoleva seaduse § 2 tähenduses, loetakse maaparandussüsteemi kasutusotstarve sellel kinnisasjal lõppenuks ja maaparandussüsteemide registrisse tehakse asjakohane muudatus.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 27.06.2009]

§ 49. Maaparandussüsteemi hooldamine

(1) Maaparandussüsteemi hooldamine on maaparandussüsteemi hoiutööde tegemine, välja arvatud selle uuendamiseks tehtavad hoiutööd.

(2) Maaparandussüsteemi hooldamine on ka taimestiku ja voolutakistuste eemaldamine kraavi voolusängist ning hoiutööde tegemine maaparandussüsteemi maa-alal ja seal asuvatel veekaitserajatistel.

§ 50. Maaparandussüsteemi uuendamine

(1) Maaparandussüsteemi uuendamine on selle iganenud või lagununud osade uutega asendamine või täiendamine, kraavide taastamine esialgsel kujul ja maaparandussüsteemi osade täiendamine maaparandussüsteemi üldparameetreid oluliselt muutmata.

(2) Riigi poolt korrashoitava ühiseesvoolu uuendamiseks koostatakse ühiseesvoolu uuendusprojekt. Uuendusprojektile kohaldatakse käesoleva seaduse §-des 7–10 ehitusprojekti kohta esitatud nõudeid.

(3) Maaparandussüsteemi ühiseesvoolu uuendusprojekti sisu- ja vorminõuded kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 51. Maaparandussüsteemi kasutusotstarbe lõppemine

(1) Maaparandussüsteemi kasutusotstarve loetakse lõppenuks, kui maaparandussüsteem on iganenud või lagununud või muul põhjusel kaotanud olulise osa oma toimimisvõimest.

(2) Maaparandussüsteemi omanik esitab PMA-le maaparandussüsteemi kasutusotstarbe lõppenuks lugemise taotluse.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) PMA kontrollib kohapeal käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud taotluse põhjendatust esimesel võimalusel, kuid mitte hiljem kui kuue kuu jooksul taotluse saabumisest arvates.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(4) PMA teeb maaparandussüsteemi kasutusotstarbe lõppenuks lugemise või maaparandussüsteemi kasutusotstarbe lõppenuks lugemisest keeldumise otsuse kohapealsest kontrollimisest arvates viie tööpäeva jooksul. Maaparandussüsteemi omanikule saadetakse otsus selle tegemisest arvates kolme tööpäeva jooksul posti teel.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(5) Maaparandussüsteemi kasutusotstarvet ei loeta lõppenuks, kui:

- 1) maaparandussüsteemi toimimisvõime ei ole oluliselt vähenenud või
- 2) maaparandussüsteemi toimimisvõimet on võimalik maaparandushoiutöödega taastada.

§ 52. Maaparandushoiukava

(1) Maaparandushoiutööde sihipäraseks korraldamiseks koostatakse alamvesikonna maaparandushoiukava (edaspidi *maaparandushoiukava*), mis on kooskõlas veeseaduse alusel koostatava vastava veemajanduskava (edaspidi *veemajanduskava*) põhimõtetega.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Maaparandushoiukavas kavandatakse, arvestades koostatava veemajanduskavaga, maaparandussüsteemil rakendatavad abinõud, mis tagavad:

- 1) maaparandussüsteemi maa-ala sihtotstarbelise kasutamise võimalikkuse;
- 2) käesoleva seaduse § 4 lõigetes 1 ja 2 esitatud nõuete täitmise.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(3) Maaparandushoiukavas sisalduvale kaardile kantakse maaparandussüsteemi kajastav informatsioon.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

- (4) Maaparandushoiukavas selgitatakse:
- 1) maaparandussüsteemi maa-ala tegelik kasutamine ja soovitatav kasutamine;
 - 2) riigi poolt korraldatava ühiseesvoolu seisund;
 - 3) üle 10 km² valgalaga eesvoolul hajureostuse leviku ohtlikud lõigud.
- [RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

- (5) Maaparandushoiukavas kavandatakse, arvestades koostatava veemajanduskavaga:
- 1) maaparandussüsteemi keskkonnameetmed;
 - 2) maaparandusühistute soovituslikud tööpiirkonnad.
- [RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 53. Maaparandushoiukava koostamine

(1) Maaparandushoiukava koostamise korraldab ja selle täitmist kontrollib Põllumajandusministeerium PMA kaudu.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) Maaparandushoiukava koostamist rahastatakse Põllumajandusministeeriumile selleks riigieelarvest eraldatud vahenditest.

(3) Maaparandushoiukava koostamiseks vajalikku teavet annavad seda valdavad isikud Põllumajandusministeeriumile ja PMA-le tasuta.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(4) Maaparandushoiukava vaadatakse üle ja vajaduse korral muudetakse vähemalt iga kuue aasta järel.

(5) Maaparandushoiukava sisu- ja vorminõuded ning kava koostamise korra kehtestab [valdkonna eest vastutav minister](#).

§ 54. Maaparandushoiukava avalikustamine

(1) Enne avalikustamist kooskõlastatakse maaparandushoiukava alamvesikonna territooriumil asuva maavalitsuse, Keskkonnaameti ja kohaliku omavalitsusega.

[RT I 2009, 3, 15- jõust. 01.02.2009]

(2) Maaparandushoiukava avalikustatakse maakonnakeskustes, kus korraldatakse kava väljapanek ja arutelu. Maaparandushoiukava väljapaneku kestus on kolm kuud.

(3) Maaparandushoiukava avaliku väljapaneku ja arutelu koha, alguse ja kestuse teatab PMA vähemalt üks nädal enne avaliku väljapaneku ja arutelu algust ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Samuti avaldatakse sellekohane teade üleriigilist mõju omava maaparandushoiukava puhul vähemalt ühes üleriigilises päevalehes, ühe maakonna piires mõju omava maaparandushoiukava puhul maakondlikus ajalehes ning kohaliku mõju omava maaparandushoiukava puhul kohalikus ajalehes.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(4) Maaparandushoiukavas käsitletud territooriumil asuvate kinnisasjade omanikel, sealsetel elanikel ja teistel isikutel on õigus esitada kava väljapaneku kestel selle kohta parandusi ja täiendusi.

(5) Kirjalikule ettepanekule vastab PMA kirjalikult maaparandushoiukava avaliku väljapaneku lõppemisest arvates kahe kuu jooksul.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(6) Maaparandushoiukava avaliku väljapaneku ja arutelu tulemuste alusel teeb PMA selles vajalikud parandused ja täiendused.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 nimetatud parandatud ja täiendatud maaparandushoiukavad kinnitab valdkonna eest vastutav minister ja need avalikustatakse Põllumajandusministeeriumi veebilehel.

(8) Maaparandushoiukavade alusel koostatud vesikonna maaparandushoiukava kinnitab Vabariigi Valitsus.

7. peatükk MAAPARANDUSSEIRE

§ 55. Maaparandusseire ja selle tulemuste avalikustamine

(1) Maaparandusseire on abinõude süsteem, mille rakendamise eesmärk on koguda andmeid kuivendatud maatulundusmaa kuivendusseisundi, põllumajandusmaa lubjatarbe ning maaparanduse ja maakasutuse keskkonnamõju kohta.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) Maaparandusseiret korraldavad:

- 1) PMA – maa kuivendusseisundi ja maaparanduse keskkonnamõju puhul;
 - 2) Põllumajandusuuringute Keskus – maa lubjatarbe ja maakasutuse keskkonnamõju puhul.
- [RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) Maaparandusseireks võib võtta tasuta mulla- ja veeproove ning teha muid vajalikke uuringuid. Seiret tegev isik võib seireks vajalikke tegevusi teha üksnes maavaldaja nõusolekul.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(4) Maaparandusseire käigus võetud proove võib analüüsida selleks akrediteeritud isik või asutus.

(5) Seire kulud kaetakse riigieelarves Põllumajandusministeeriumile selleks ettenähtud vahendite arvelt.

(6) Seire tulemused avalikustatakse käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud asutuste veebilehel ning lisaks võib need avaldada paberkanjal.

8. peatükk MAAPARANDUSÜHISTU

§ 56. Maaparandusühistu asutamine

(1) Maaparandusühistu (edaspidi *ühistu*) asutatakse mittetulundusühingute seaduses sätestatud korras ühistu tegevuspiirkonnas asuvate nende kinnisasja omanike (edaspidi *asutajad*) otsuse alusel, kelle omandis on üle ühe kolmandiku maaparandussüsteemi maa-alast või üle ühe kolmandiku selles tegevuspiirkonnas asuva ühiseesvoolu pikkusest.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Ühistu tegevuspiirkond on maa-ala, millel paikneb vähemalt üks maaparandussüsteem.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(3) Asutajad teavitavad ühistu asutamise kavatsusest ja asutamiskoosoleku toimumisest käesoleva seaduse § 58 lõikes 1 nimetatud ühistu kohustuslikke liikmeid kirjalikult vähemalt kümme tööpäeva enne asutamiskoosoleku toimumist.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(4) Ühistu kandmiseks mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse esitatakse registripidajale mittetulundusühingute seaduses ettenähtud dokumentidele lisaks:

1) PMA väljaantud ühistu tegevuspiirkonna kaart, millel märgitakse valgala piir ning reguleeriva võrgu ja ühiseesvoolu paiknemine. Kui ühistu tegevuspiirkonnas on polder, märgitakse ühistu tegevuspiirkonna kaardile ka kaitsetammi paiknemine;

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

2) PMA õiend asutatava ühistu tegevuspiirkonnas paiknevate kinnisasjade omanike kohta, kelle maal paikneb reguleeriv võrk ja ühiseesvool, ning andmed kinnisasjal paikneva maaparandussüsteemi maa-ala pindala ja ühiseesvoolu pikkuse kohta.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

§ 57. Ühistu põhikirj

Põhikirjas määratakse lisaks mittetulundusühingute seaduses põhikirja kohta sätestatule kindlaks:

- 1) osamaksu, maaparandushoiukulude ja teiste maksete määramise alused;
- 2) tegevuse avalikustamise kord;
- 3) hääle jagunemine üldkoosolekul.

§ 58. Ühistu liikmed

(1) Ühistu kohustuslik liige on ühistu tegevuspiirkonnas asuva kinnisasja omanik, kelle kinnisasjal asub maaparandussüsteem. Ühistu tegevuspiirkonnas asuva kinnisasja omanik saab ühistu liikmeks ühistu õigusvõime tekkimisest alates, sõltumata sellest, kuidas ta ühistu asutamise suhtes hääletas või kas ta võttis hääletamisest osa.

(2) Ühistu liikmeks võib astuda ka kinnisasja omanik, kelle kinnisasjal ei asu maaparandussüsteemi, kuid kes saab kasu ühistu põhikirjalisest tegevusest.

(3) Kinnisasja omanikul on õigus volitada lihtkirjaliku volitusega kas hoonestusõiguse omanikku või kasutusvaldajat või isikliku kasutusõiguse omajat või põllumajandusliku rendilepingu või muu sarnase õigussuhte alusel kinnisasja kasutavat isikut täitma ühistu liikme õigusi ja kohustusi.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ühistu liikme kinnisasja võõrandamise korral loetakse kinnisasja omandaja ühistu liikmeks astumise päevaks omandiõiguse ülemineku päev. Ühistu liikme pärandi vastuvõtnud pärija ühistu liikmeks astumise päevaks loetakse pärandi avanemise päev. Ühistu senise liikme liikmeksolek lõpeb uue liikme ühistusse astumise päeval.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ühistu liikme liikmeksolek lõpeb PMA poolt maaparandussüsteemi kasutusotstarbe lõppenuks lugemise otsuse tegemise päeval.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

§ 59. Riik ühistu liikmena

(1) Riik osaleb ühistus üksnes kohustusliku liikmena.

(2) Riigi kui ühistu liikme õiguste teostaja määramisele ning riigi esindamisele ühistus kohaldatakse riigivaraseaduse sätteid.
[RT I 2009, 57, 381- jõust. 01.01.2010]

§ 60. Osamaks

(1) Ühistu kohustusliku liikme osamaksu suurus ühistu varas on võrdeline tema kinnisasjal paikneva:

- 1) maaparandussüsteemi maa-ala suurusega, kui kinnisasjal ei paikne ühiseesvoolu;
- 2) ühiseesvoolu pikkusega, kui kinnisasjal ei paikne reguleerivat võrku;
- 3) maaparandussüsteemi maa-ala suurusega ja ühiseesvoolu pikkusega, kui kinnisasjal paiknevad nii reguleeriv võrk kui ka ühiseesvool.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Kui ühistu kõigi kohustuslike liikmete maal paikneb reguleeriv võrk, võib ühistu liikme osamaksu suurus ühistu varas olla võrdeline tema kinnisasjal paikneva maaparandussüsteemi maa-ala suurusega.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(3) Ühistu liikme osamaksu arvutamise meetodika ning osamaksu tasumise kord ja tähtaeg määratakse ühistu põhikirjas.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(4) Ühistu liikme osamaksu suuruse määrab üldkoosolek ühesugustel alustel kõigile ühistu kohustuslikele liikmetele. Kui ühistu liikme kinnisasjal ei paikne maaparandussüsteemi, määrab ühistu liikme osamaksu suuruse üldkoosolek põhikirjas ettenähtud meetodika alusel.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(5) Ühistu liige tasub osamaksu põhikirjas määratud korras ja tähtaja jooksul.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(6) Kinnisasja võõrandamise või pärimise korral, sealhulgas võõrandamisel täite- või pankrotimenetluses, tasub kinnisasja omandaja ühistule kinnisasja võõrandaja või pärandaja tasumata jäänud maksed ja maaparandushoiukulud. Tasutud maksete ja maaparandushoiukulude osas on kinnisasja omandajal tagasinõudeõigus kinnisasja võõrandaja vastu.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 61. Maaparandushoiukulud

(1) Maaparandushoiukulud käesoleva seaduse tähenduses on ühistu maaparandushoiu tegemiseks vajalikud kulud.

(2) Tegevusaasta maaparandushoiukulude määramiseks koostab ühistu juhatus maaparandushoiukavast lähtuva aastakava.

(3) Maaparandushoiukulude aastamakse suuruse ja maksmise tähtaja ühistu liikmetele määrab ühistu üldkoosolek. Kulude tasumisel võib nõuda ettemaksu.

(4) Tasumisega viivitavalt kinnisasja omanikult võib ühistu juhatus alates maksetähtpäevale järgneva kuu esimesest päevast nõuda viivist kuni 0,07% maksmata jäänud summalt iga viivitatud kalendripäeva eest.

§ 61¹. Majandusaasta aruanne

Maaparandusühistu esitab majandusaasta aruande mittetulundusühingute seaduse § 36 lõike 5 ja § 78 lõike 3 kohaselt ilma põhitegevusala andmeteta.
[RT I 2009, 54, 363- jõust. 01.01.2010]

§ 62. Ühistu üldkoosolekul osalemine

Üldkoosolekul võib osaleda ja hääletada ühistu iga liige või tema esindaja, kellele on antud lihtkirjalik volikiri.

§ 63. Hääleõiguse piiramine

(1) Ühistu liikmete üldkoosolekul on igal ühistu liikmel üks hääl. Sõltuvalt ühistu liikmele kuuluvate kinnisasjade arvust või ühistu liikmele kuuluva maaparandussüsteemi maa-ala suuruselt ja tema kinnisasjal paikneva ühiseesvoolu pikkusest võib ühistu põhikirjas ette näha teistsuguse häälte arvu, arvestades, et ühel ühistu liikmel võib üldkoosolekul osalemise korral olla kuni kaks viiendikku häälte üldarvust. [RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Kui kinnisasi kuulub mitmele isikule, siis on neil ühine hääl või ühised hääled. [RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 63¹. Ühistu lõpetamine

Ühistu lõpetatakse lisaks mittetulundusühingute seaduses sätestatud juhtudele ka juhul, kui maaparandussüsteemi kasutusotstarve käesoleva seaduse kohaselt lõpeb. [RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

9. peatükk RIIKLIK JÄRELEVALVE

§ 64. Riiklik järelevalve

Riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuete täitmise üle teostab Põllumajandusamet (edaspidi *korrakaitseorgan*). [RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 65. Riikliku järelevalve meetmed

Korrakaitseorgan võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitse seaduse §-des 30, 32, 49, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras. [RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 65¹. Riikliku järelevalve erisused

(1) Korrakaitseorgan võib järelevalve käigus vajaduse korral avada kaetud konstruktsiooni.

(2) Riikliku järelevalve käigus võetud kontrollproove võib analüüsida ja hinnata selleks akrediteeritud isik või asutus.

(3) Riikliku järelevalve käigus määratud ekspertiisi võib teha käesoleva seaduse § 27 lõike 1 punktis 4 sätestatud tegevusalal tegutsev isik, kui ta ei ole varem sama ehitusprojekti või maaparandussüsteemi ekspertiisi teinud. [RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 66.–§ 70. [Kehtetud -RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

§ 71. Riikliku järelevalve tulemuste avalikustamine

Riikliku järelevalve tulemused avalikustatakse PMA veebilehel. [RT I, 13.03.2014, 4- jõust. 01.07.2014]

10. peatükk VASTUTUS

§ 72. Maaparandussüsteemi ehitamise tehniliste nõuete rikkumine

Ehitaja poolt maaparandussüsteemi ehitamise tehniliste nõuete rikkumise eest, kui see põhjustab maaparandussüsteemi mittenõuetekohase toimimise, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot. [RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 73. Maaparandussüsteemi ehitamisega seotud kohustuste täitmata jätmise

(1) Maaparandussüsteemi omaniku poolt maaparandussüsteemi ehitamise eest ehitusloata või ehitusprojekti järgimata või omanikujärelevalve nõuete rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 74. Maaparandusühistu poolt nõuetele mittevastava isiku kaudu omanikujärelevalve tegemine

Maaparandusühistu poolt nõuetele mittevastava isiku kaudu omanikujärelevalve tegemise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 75. Maaparandushoiu nõuete või maaparandussüsteemi või selle osa rikkumine

(1) Maaparandushoiu nõuete rikkumise või muu tegevuse eest, millega on rikutud maaparandussüsteemi või selle osa, – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 75¹. Käesoleva seaduse §-des 47 ja 48 sätestatud kooskõlastusnõude rikkumine

(1) Käesoleva seaduse §-des 47 või 48 sätestatud kooskõlastusnõude rikkumise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 2000 eurot.
[RT I 2010, 22, 108- jõust. 01.01.2011]

§ 76. Menetlus

(1) Käesoleva seaduse §-des 72–75¹ sätestatud väärtegadele kohaldatakse karistusseadustiku üldosa ja vääртеomenetluse seadustiku sätteid.

(2) Käesoleva seaduse §-des 72–75¹ sätestatud väärtegade kohtuväline menetleja on Põllumajandusamet.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

11. peatükk SEADUSE RAKENDAMINE

§ 77. Olemasolevatele maaparandussüsteemidele esitatavad nõuded

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist ehitatud maaparandussüsteem ei pea vastama käesolevas seaduses maaparandussüsteemile esitatud nõuetele, kuid selle reguleeriv võrk peab tagama maaviljeluseks sobiva mullaveerežiimi ning selle eesvool peab tagama liigvee äravoolu kuivendusvõrgust või vee juurdevoolu niisutusvõrku.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(2) Kui PMA-l puuduvad käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maaparandussüsteemi kohta maaparandussüsteemide registrisse kandmiseks vajalikud andmed, korraldab omanik nimetatud maaparandussüsteemi mõõdistamisjoonise (edaspidi *mõõdistamisjoonise*) koostamise.
[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) Mõõdistamisjoonise võib koostada käesoleva seaduse §-s 27 nimetatud ettevõtja, kes tegutseb maaparanduse uurimistöö, ekspertiisi või maaparandussüsteemi projekteerimise alal, või isik, kes vastab käesoleva seaduse § 28 lõikes 2 nimetatud nõuetele või kellel on maakorraldustööde tegevuslitsents.
[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(4) Mõõdistamisjooniselt peavad nähtuma:

- 1) maaparandussüsteemi hooned ja rajatised;
- 2) maaparandussüsteemi maa-ala piir ja pindala ning eesvoolu pikkus;
- 3) katastriüksuse piir ja katastritunnus;
- 4) kasutatav mõõtkava;
- 5) põhja-lõuna suuna tähis;

- 6) mõõdistamisjoonise tegija nimi, ametinimetus ja allkiri;
7) kasutatud tingmärkide selgitus.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

(5) Kui maaparandussüsteem, mille kohta on koostatud mõõdistamisjoonis, vastab PMA hinnangul käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud nõuetele või kui maaparandussüsteemi nõuetega vastavusse viimine on saavutatav maaparandussüsteemi hoiutööde või rekonstrueerimisega, kinnitab PMA mõõdistamisjoonise ja esitab maaparandussüsteemide registrisse kantavad andmed viie tööpäeva jooksul maaparandussüsteemide registri digitaalsesse andmebaasi.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

§ 77¹. Maaparandussüsteemi mõõdistamisjoonise kinnitamisest keeldumise alused

Maaparandussüsteemi mõõdistamisjoonist ei kinnitata, kui:

- 1) selle on koostanud käesoleva seaduse § 77 lõikes 3 nimetatuta isik;
- 2) sellelt ei selgu käesoleva seaduse § 77 lõikes 4 sätestatud andmed;
- 3) maaparandussüsteem ei vasta vaatamata kavandatavale hoiutööle või rekonstrueerimisele käesoleva seaduse § 77 lõikes 1 sätestatud nõuetele;
- 4) muul seadusest tuleneval juhul.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 78. Ehitatavale maaparandussüsteemile esitatavad nõuded

(1) Kui maaparandussüsteemi ehitamist on alustatud enne käesoleva seaduse jõustumist, võib ehitamise lõpule viia senikehtinud nõuete kohaselt. Nimetatud maaparandussüsteem peab vastama käesoleva seaduse § 4 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetele.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud maaparandussüsteemi kasutuselevõtu akt koostatakse ja kinnitatakse käesolevas seaduses sätestatud korras. Kasutuselevõtu akti kinnitamise otsustamiseks kontrollib PMA, kas maaparandussüsteem on ehitatud enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud nõuete kohaselt ja kas maaparandussüsteem vastab käesoleva seaduse § 4 lõigetes 1 ja 2 sätestatud nõuetele.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

§ 79. Garantii

Käesoleva seaduse §-s 25 sätestatud ei kohaldata nende maaparandussüsteemide suhtes, mis on valminud või mille ehitamist on alustatud enne käesoleva seaduse jõustumist.

§ 80.–§ 81. [Kehtetud -RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 82. Maaparandushoiukava koostamine

(1) Käesoleva seaduse § 52 nõuete kohane maaparandushoiukava koostatakse arvestusega, et käesoleva seaduse § 54 lõikes 8 nimetatud vesikonna maaparandushoiukava oleks kinnitatud 2011. aasta 22. detsembriks.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 27.06.2009]

(2) Kuni vastava maaparandushoiukava kinnitamiseni koostab ühistu juhatus käesoleva seaduse § 61 lõikes 2 nimetatud aastakava, lähtudes eesmärgist, et hoiutööd tagaksid maaparandussüsteemi toimimisvõime.

§ 83. Olemasolevate maaparandusühistute tunnustamine

(1) Enne käesoleva seaduse jõustumist asutatud mittetulundusühing, kelle üheks põhikirjaliseks eesmärgiks on maaparandushoid ja kes soovib käesoleva seaduse alusel jätkata tegevust maaparandusühistuna, peab oma põhikirja viima kooskõlla käesolevas seaduses ühistu põhikirjale esitatud nõuetega hiljemalt 2006. aasta 1. juuliks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud ühistus, milles riigi osalemine käesoleva seaduse kohaselt on kohustuslik, määrab Vabariigi Valitsus ühistu liikme õigusi teostava ministeeriumi või maavalitsuse ühistu põhikirja käesoleva seadusega vastavusse viimisest arvates kolme kuu jooksul.

[RT I 2005, 37, 284- jõust. 01.07.2005]

§ 84. Maaparandussüsteemi teostusjoonise üleandmine omanikule

(1) [Kehtetu -RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(2) Põllumajandusministeerium korraldab PMA kaudu maaparandussüsteemi omaniku, valdaja või muu õigustatud isiku soovil temale maaparandussüsteemi teostusjoonise (edaspidi *teostusjoonis*) koopia üleandmise. Teostusjoonise koopia antakse üle tasuta.

[RT I 2009, 34, 224- jõust. 01.01.2010]

(3) Väljastatavalt teostusjoonise koopialt peavad nähtuma:

- 1) maaparandussüsteemi olulised hooned ja rajatised;
- 2) katastriüksuse piir ja katastritunnus;
- 3) kasutatav mõõtkava;
- 4) põhja-lõuna suuna tähis;
- 5) koopia tegija nimi, ametinimetus ja allkiri.

(4) Teostusjoonisele lisatakse kasutatud tingmärkide selgitus.

[RT I 2008, 16, 114- jõust. 21.04.2008]

§ 85. Maaparandussüsteemi riigi omandisse jätmine ja jätkuvalt riigi omandis olev maaparandussüsteem

(1) Kui maa jäetakse riigi omandisse, korraldab Põllumajandusministeerium maaparandussüsteemi dokumentide üleandmise asjaomasele riigivara valitsejale.

(2) Maareformi seaduse § 31 lõikes 2 nimetatud maal asuva maaparandussüsteemi suhtes teostab käesolevas seaduses sätestatud riigivara valitseja õigusi ja kohustusi maavalitsus, kui Vabariigi Valitsus ei ole määranud selleks teist riigiasutust.

§ 86. Seaduse kohaldamine maakasutusõiguse omaniku suhtes

Käesolevas seaduses sätestatud kinnisasja omaniku õigused ja kohustused laienevad enne 1991. aasta 1. novembrit tekkinud maakasutusõiguse omanikele.

§ 87.–§ 90.[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 91. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 2003. aasta 1. juulil, välja arvatud 5. peatükk, mis jõustub 2004. aasta 1. juulil.